

Biblioteca

Revistă de bibliologie și știință informării

REVISTĂ LUNARĂ
 Editată de Biblioteca Națională a României
 Anul înființării: 1948
 Anul LXIX. Serie nouă, Anul XXVIII
 Numărul 3/2017

COLEGIUL EDITORIAL:

COMITET ȘTIINȚIFIC

prof. univ. dr. DOINA BANCIU
 prof. univ. dr. AGNES ERICH
 lect. univ. dr. MARIA MICLE

ELENA PINTILEI
 conf. univ. dr. CRISTINA POPESCU
 prof. univ. dr. ANGELA REPAROVICI
 prof. univ. dr. ELENA TIRZIMAN
 lect. univ. dr. SILVIU BORŞ
 acad. FLORIN FILIP
 prof. univ. dr. ZANFIR ILIE
 dr. DANIEL NAZARE
 prof. univ. dr. MIRCEA REGNEALĂ
 dr. OCTAVIAN MIHAIL SACHELARIE

COLEGIU CONSULTATIV

EUGENIA BEJAN
 dr. ADRIANA BORUNĂ
 NICOLETA MARINESCU
 dr. FLORICA-ELISABETA NUȚIU
 VERA OSOIANU
 AURELIA PERȘINARU
 drd. CARMEN-LEOCADIA PESANTEZ POZO
 conf. univ. dr. NELLY ȚURCAN
 dr. ing. MIHAELA VOINICU
 lect. univ. dr. ROBERT CORAVU
 lect. univ. dr. CONSTANTIN ITTU
 dr. AURELIAN CĂTĂLIN POPESCU

COLECTIV REDACȚIONAL

redactor-șef: ANCA MORARU
 abstracte în limba română: LETIȚIA CONSTANTIN
 tehnoredactare computerizată: FLORIN NISTOR
 distribuție: ADRIANA IOSIF, MARIANA STOICA,
 DANIELA ZAMFIR

Adresa: B-dul Unirii, nr. 22, București,
 cod poștal 030833, OP 4, sector 3,
 telefon: 021.3103552, e-mail: anca.moraru@bibnat.ro
 abonamente: telefon / fax: 021.3135751
 e-mail: marioara.stoica@bibnat.ro
 (pentru detalii – coperta 3)

*Responsabilitatea pentru conținutul articolelor
 aparține autorilor.*

Tipar executat la Tipografia PAPER PRINT INVEST SA,
 Șoseaua Baldovinești, nr. 20, cod poștal 810175,
 Brăila, județul Brăila

Coperta I-IV – Colaj realizat de CONSTANTIN POPOVICI

SUMAR

EDITORIAL

Muzeul Național Brukenthal din Sibiu – Bicentenar 2017
Sabin Adrian Luca, Dana Roxana Hrib .....p. 65

REPERE PROFESSIONALE. METODOLOGIE

Repere metodologice privind activitatea
 cultural-educativă a bibliotecarului școlar
Daniela Argatu .....p. 67
 Biblioteci publice 2016: valoare, plusvaloare și impact
Vera Osoianu .....p. 69

VIATA BIBLIOTECILOR

Biblioteca Orășenească Fieni în haine de sărbătoare
Maria Avrămescu .....p. 72
 Lectura nu dănează sănătății!
Nicoleta Liliana Grigorescu .....p. 73
 Familia de la Biblioteca Județeană
Ioniță Scipione Bădescu Sălaj
Cătălin Vlăduț Andreeșcu .....p. 75

PATRIMONIU

Studii privind protejarea patrimoniului cultural național,
 publicate în revistele bisericești ortodoxe
Silviu-Constantin Nedelcu .....p. 76

MERIDIAN BIBLIOLOGIC

Întâlnirea Anuală Generală a Asociației Europeană
 Network, Riga, Letonia, Noiembrie 2016
Maria Carmen Nadia Petre, Marinela Covaci....p. 83

GALAXIA GUTENBERG

Cărturarul Petru Maior, în conștiința reghinenilor
Florin Bengean .....p. 86
 „BIBLIOTECA FĂRĂ BARIERE”.
 A XXVII-a Conferință Națională a Asociației
 Bibliotecarilor din România
Carmen-Leocadia Pesantez Pozo .....p. 90

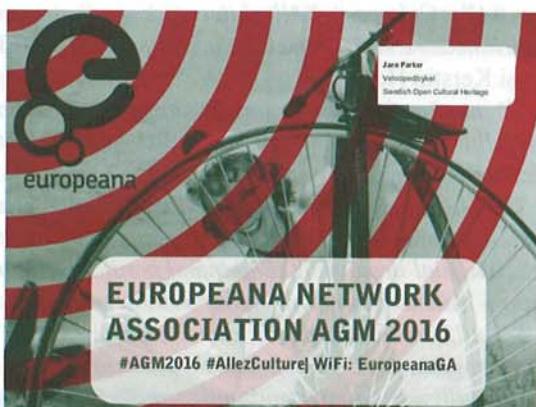
Întâlnirea Anuală Generală a Asociației Europeana Network, Riga, Letonia, Noiembrie 2016

dr. Maria Carmen Nadia PETRE, bibliograf

Biblioteca Academiei Române, Serviciul Bibliografie Națională
Calea Victoriei, nr. 125, cod poștal 010071, sector 1, București
tel: +4021.2128284 / 1141, e-mail: nadia@biblacad.ro

Marinela COVACI, șef serviciu

Biblioteca Națională a României. Serviciul Sisteme integrate de bibliotecă
bdul Unirii, nr. 22, cod poștal 030833, sector 3, București
tel.: +4021.3142430-34 / 1205, e-mail: marinela.covaci@bibnat.ro

Cadrul

În perioada 8-9 noiembrie 2016, a avut loc la Riga, în Letonia, Întâlnirea Generală Anuală (AGM 2016) a Asociației Rețelei Europeana (Europeana Network Association), întâlnire organizată de Fundația Europeana și găzduită de Biblioteca Națională a Letoniei. Au participat peste 200 de profesioniști de la mari biblioteci din Europa, majoritatea naționale, universitare și publice, dar și din SUA și Australia, specialiști din muzee și specialiști IT.

Delegația României a fost reprezentată de colegi de la Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Națională a României, Biblioteca Județeană Cluj, Biblioteca Centrală Universitară Cluj, Biblioteca Județeană Brașov și Academia Română.

Tema conferinței: Prezentăți-ne ce aveți!

La întâlnirea anuală (AGM 2016) care s-a desfășurat pe parcursul a două zile, 8 și 9 noiembrie, au fost prezenti membrii Asociației Rețelei Europeana, reprezentanți ai instituțiilor europene deținătoare de patrimoniu. Dintre participanți pot fi menționati: Consiliul de administrație al Network Association Europeana, printre care Max Kaiser – președinte, Merete Sanderhoff – vicepreședinte; Consiliul Membrilor și membrii participanți ai Asociației Rețea Europeana, Federico Milani – Comisia Europeană, Jill Cousins – director executiv al Fundației Europeana, Harry Verwayen – director adjunct și Dan Cohen, director executiv al Bibliotecii Publice Digitale a Americii.

8 noiembrie 2016: Am participat la deschiderea lucrărilor Întâlnirii Anuale a Asociației Rețea Europeana (AGM, Europeana Network Association). În deschidere, Max Kaiser a adresat un cuvânt de bun venit din partea organizatorilor și a prezentat programul zilei.

Au urmat comunicările în plen, în sala Auditorium a Bibliotecii Naționale a Letoniei. Federico Milani, de la Comisia Europeană, a prezentat lucrarea *Aplicații de date și Creativity Europeana după concluziile Consiliului și rolul Europeana*. Au fost menționate concluziile Consiliului cu privire la Europeana, realizările, scopul, îmbunătățirea calității și a conținutului metadatelor. Concluziile exprimate: sprijinirea rețelei profesionale – Europeana Network Association, coordonarea eforturilor de accesibilitate online a patrimoniului cultural prin intermediul bibliotecii Europeana, identificarea provocărilor care urmează să fie abordate de către statele membre, Comisie și Europeana, promovarea interoperabilității și standardizarea metadatelor, îmbunătățirea generală a disponibilității datelor de înaltă calitate pe platforme deschise și social media, îmbunătățirea accesului la un conținut bogat și divers, care poate fi ușor diseminat și reutilizat în diferite scopuri. A fost lansat proiectul *Colecții tematice de artefacte și/sau opere de artă care simbolizează mișcări culturale de importanță europeană*, cu un buget de 2.000.000 de euro, termen de înscriere: 15 decembrie 2016, rată de co-finanțare de 50% din costul eligibil, durată: 18 luni, consorțiu eligibil: cel puțin trei candidați cu sediul în trei state membre diferite și/sau în țările EEA.

Sursă: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/ad/National_Library_of_Latvia.jpg.

Tema 1. Adunarea Generală a Asociației Europeana. Lucrările au fost conduse de Joke van der Leeuw-Roord, fondator al Asociației Euroclio și membru în conducerea asociației. Paul Keller, director la Kenisland și membru în conducerea asociației, a prezentat raportul financiar al Asociației. În continuare, Max Kaiser a prezentat *Activitatea Asociației în 2016-2017*. În final, Rolf Kallman, director Digisam, Suedia și membru în conducerea asociației, a lansat campania de alegeri, făcând precizări despre candidați și votarea acestora pentru a deveni membri în Consiliu.

Jill Cousins, director executiv al Fundației Europeana, a prezentat lucrarea *Strategia 2020 de Redefinire: o punte pentru reluarea poziției*. A fost evidențiată Strategia Europeana pentru 2020, fiind aduși în discuție toți partenerii implicați, corroborat și cu concluziile Consiliului. Au fost stabilite rolurile și responsabilitățile la capitolul *date și parteneri*, astfel: funcționalitatea platformei – Europeana, calitatea datelor – Instituțiile Culturale de Patrimoniu, îmbunătățirea datelor – agregatorii. Partenerii au fost desemnați din domeniile: cercetare, educație și industrii creative. Au fost stabilite rolurile și responsabilitățile la capitolul *extinderea parteneriatelor*, astfel: dezvoltare de parteneriate – Europeana, calitatea datelor – agregatorii și Instituțiile Culturale de Patrimoniu. În privința *campaniilor tematice*, rolurile și responsabilitățile sunt împărțite astfel: campaniile sunt inițiate de Europeana și de Instituțiile Culturale de Patrimoniu, dezvoltarea de software – Europeana, executarea campaniilor – membrii statelor UE și Instituțiile Culturale de Patrimoniu, PR – Europeana. În privința *utilizatorilor*, rolurile și responsabilitățile sunt împărțite astfel: social media – Europeana și partenerii săi, colecțiile tematice – agregatorii și Europeana, colecțiile Europeana – Europeana. Au fost menționate piețele de desfacere a produselor Europeana și au fost consultați membrii asociației cu privire la strategia ei, putând fi aduse contribuții de tip *like, dislike* sau *missing*.

A urmat Dan Cohen, DPLA, care a prezentat lucrarea *Întregul este mai mare decât suma părților sale: calitățile emergente ale colecțiilor aggregate*.

Tema 2. Planul de afaceri 2016 / 2017 a fost moderată de Merete Sanderhoff și Harry Verwayen, care au făcut o introducere și au evidențiat următorii indicatori de performanță: întărirea ecosistemului Europeana, crearea valorii pentru parteneri, îmbunătățirea calității datelor, datele deschise.

A urmat o primă rundă de prezentări de tipul *ignite talks* (discuții aprinse) despre *Planul de afaceri 2016 / 2017*:

1. Karolina Tabak, Muzeul Național din Varșovia – *Să fim deschiși*;

2. Maria Drabczyk, Institutul Național al Audiovizualului din Varșovia – *Tu Europeana*;

3. Antonella Fresa, Promoter srl, Pisa, Italia – *Spațiul Europeana*;

4. Ad Pollé, Fundația Europeana – *Programul de transcriere al Europeana*;

5. Peter Hoffman, Universitatea din Mainz – *Europanorama – un registru imens despre cultura europeană*.

Max Kaiser a moderat discuțiile de grup cu tema *Crearea de norme mai bune privind drepturile de autor pentru Instituțiile Culturale de Patrimoniu*. Harry Verwayen a prezentat planul de afaceri pe anul 2017.

Au urmat apoi discuții pe teme specifice:

1. *Să fim deschiși în ceea ce privește Operation Direct* – Pavel Kats și Sašo Zagoranski;

2. *Aggregation café* – Henning Scholz și Stephan Bartholmei;

3. *Ce pot face colecțiile tematice pentru dumneavoastră?* – Adrian Murphy și Sofie Taes;

4. *Cercetarea Europeana* – Nienke van Schaverbeke și Agiatis Benardou;

5. *#AllezCulture, #AllezLiterature* – promovarea moștenirii noastre scrise – o campanie pentru 2017 – Eleanor Kenny și Kerstin Herlt;

6. *Să mutăm la stânga sau la dreapta? Coroborarea conținutului cu Europeana* – Joris Pekel și James Morley (Conference Centre room A, B, C);

7. *Ce este o cămilă?* – Dasha Moskalenko, Panagiotis Kyrou & Pro WG;

8. *Triunghiul dragostei: combinând banii, patrimoniul și educația* – Milena Popova și Olivier Schulbaum;

9. *Să utilizăm Wikimedia în era Wikidata* – Liam Wyatt și Lizzy Jongma;

10. *Să utilizăm puterea mulțimii: transcriind Europeana* – Ad Pollé și Frank Drausche.

Am participat la sesiunea de discuții *Aggregation café*, unde s-a evidențiat rolul și importanța aggregatorilor, dar și a colaborării instituțiilor din aceeași țară, care furnizează materiale pentru Europeana, în vederea digitizării diversificate. Am participat și la discuțiile despre tipurile de documente pe care ar trebui să le conțină Europeana: *Să mutăm la stânga sau la dreapta? Coroborarea conținutului cu Europeana*.

Markus Krötzsch de la Universitatea Tehnică din Dresden și Wikidata a prezentat *Wikidata ca un hub informațional al patrimoniului cultural*. El a definit Wikidata ca fiind sora mai mare a Wikipedia, o comunitate, un site multilingvistic, o bază de date științifică liberă ce poate fi editată de oricine și a subliniat rolul și importanța ei, îndemnând la utilizarea sa și prezentând următoarea statistică: 124.000.000 – date, 150.000 – contributori, 189.000 – picturi, 28.000 – monumente, 14.000 – sculpturi, 49.000 – compozitii muzicale.

Tema 3. Impactul și sustenabilitatea moderată de Max Kaiser și Harry Verwayen.

Max Kaiser a vorbit despre impactul și sustenabilitatea Europeana. A fost prezentat materialul: *Introducere și studiu de caz privind impactul – Screening Workers Underground* (film). Au urmat câteva reflecții pe această temă expuse de Simon Tanner (King's College, Londra). În final a avut loc o sesiune interactivă de întrebări: *Ce impact vă doriți să aveți?* A urmat o a doua rundă de prezentări de tipul *ignite talks*, despre impactul Europeana:

1. Vera Kriezi, Biblioteca de Muzică a Greciei a Prietenilor Societății Muzică - *Date deschise pentru educație: MITIDA*;
2. Amy Smith, Muzeul Ure de Arheologie Greacă, Reading, Marea Britanie - *Studiu de caz de la Muzeul Ure*;
3. Gerhard Jan Nauta, DEN - *Date privind colecțiile digitale: ce v-ar putea fi de folos?*
4. René van Engelenburg, DROPSTUFF MEDIA - *Prezentarea patrimoniului cultural prin intermediul realității virtuale*;
5. Melanie Imming, Liber - *Vedeți ceea ce văd eu?*
6. Jeroen Wilms, Whalebone & Greenstone - *Stabilirea problemelor de impact.*

European Museum Academy a acordat premiul său anual, Muzeului POLIN din Varșovia: un muzeu dedicat istoriei comunității evreiești din Polonia.

9 noiembrie 2016: Max Kaiser a comunicat programul zilei și Effie Kapsalis de la Arhivele Institutului Smithsonian a prezentat lucrarea *Impactul colecțiilor deschise (... și ce mai urmează)*.

Tema 4. Perturbarea inovării în agregare a fost condusă de Rolf Källman care a prezentat lucrarea *Introducerea inovației în agregare*.

Echipa Europeana „Inovație radicală” care se ocupă de centralizarea sugestiilor și a propunerilor privind agregarea datelor a prezentat lucrarea *Reinventând agregarea în cadrul Europeana* – Pavel Kats și Sašo Zagoranski.

Shawn Averkamp, de la Biblioteca Publică a orașului New York, a prezentat lucrarea *Inovație și schimbare la Biblioteca Publică a orașului New York*, lansând întrebarea: Cum putem să facem patrimoniul cultural mai rezistent la dificultățile provocate de schimbările nu tocmai plăcute? Ea a analizat riscurile la care este supus patrimoniul cultural în epoca schimbărilor rapide de azi și cum pot fi ele reduse, respectând principiul conform căruia colecțiile publice sunt libere pentru utilizare și reutilizare. A urmat apoi o a treia rundă de prezentări de tipul *ignite talks* despre agregare:

1. Michal Čudrnák, Galeria Națională Slovacă – *Din Slovacia în Norvegia: artă, colecții și date fără frontiere*;
2. Fred Truyen, Photoconsortium – *Digitizare, curatoriat și prezentarea fotografiilor de epocă*;
3. Jasenka Zajec, Biblioteca Națională și Universitară din Zagreb – *#DataFullOfLife* (Date pline de viață);
4. Lars Rogstad, Consiliul Artelor din Norvegia – *Geotagged data* (Date etichetate geografic);
5. Gregory Markus, Institutul Olandez pentru Sunet și Imagine – *RE:VIVE, un site de date pentru arhive și muzicieni electronici*.

Tema 5. EUROPEANATECH & R&D (Research and Development) a fost coordonată de Johan Oomen, care a făcut o scurtă introducere.

Joan Cobb de la Institutul de Cercetare Getty a prezentat proiectul *Seturile de date ale Institutului și Webul semantic* prin care au fost reunite termeni din domeniul operelor de artă, creându-se un tezaur (termenii și conceptele au fost adunați de la contributori). A fost prezentată echipa internațională care a lucrat la terminologie și care a creat, astfel, un tezaur în artă, arhitectură și geografie, precum și lista cu nume de artiști. În concluzie, Joan Cobb a precizat că în perspectivă se dorește construirea unui vocabular care să transforme resursele patrimoniului cultural în date deschise.

A urmat o a patra rundă de prezentări de tipul *ignite talks*, despre tehnologia Europeana:

1. Emmanuelle Bermes, Biblioteca Națională a Franței – *Gallica și Europeana: puterea IIIF*;
2. Thibault Clérice, Universitatea din Leipzig – *CapiTainS și serviciile de texte care pot fi citate*;
3. James Morley, Muzeul Imperial de Război, Londra – *Să ne conectăm colecțiile – să sprijinim cunoașterea prin intermediul Europeana*;
4. Sven Ubik, CESNET – *Ce înseamnă integrarea experienței interactive 3D în Europeana?*
5. Kay Hartkopf, eCulture.info – „*Coding da Vinci*” reloaded – completând agenda de inovații a Smart City.

David Haskiya a moderat discuțiile de grup cu tema – *Dacă ar trebui să o luăm de la început?* la care au participat: Dan Cohan – DPLA, Stephan Bartholmei – DDB, Antoine Isaac – Europeana, David Haskiya – Europeana, Mia Ridge – Biblioteca Britanică, Shawn Averkamp – Biblioteca Publică a orașului New York, Joan Cobb – Institutul Getty, Emmanuelle Bermes – Biblioteca Națională a Franței.

Mia Ridge de la Biblioteca Britanică a prezentat lucrarea *De ce digitizăm?* și a evidențiat câteva motive esențiale pentru care deținătorii de valori patrimoniale digitizează sau ar trebui să își digitizeze colecțiile. Cuvântul de închidere a lucrărilor i-a aparținut lui Max Kaiser care le-a mulțumit participanților și le-a reamintit de perioada alegerilor, îndemnând membrii să voteze. În anul 2017, AGM se va desfășura în Olanda.

Cu ocazia acestui eveniment, s-a discutat cu reprezentanții Europeana despre lansarea de oportunități de colaborare cu Biblioteca Academiei Române și Biblioteca Națională a României, despre includerea în proiectele europene de digitizare a unor colecții din cadrul celor două biblioteci, în proiectul *Transcribathon – Transcribing Europeana 1914-1918* și în alte proiecte viitoare.

Mesajul transmis în cadrul reunii a fost *digitizați! digitizați! digitizați!*, dar nu oricum, ci producând *metadate de bună calitate*, astfel încât *Europeana să devină un Ecosistem! Rețea este cheia! Aceștia suntem noi!*

Concluzii

Întâlnirea Anuală Generală (AGM 2016) a Asociației Rețelei Europeana (Europeana Network Association) a fost un eveniment important pentru mediul biblioteconomic european și a conținut un volum mare de informații din cele mai variate tematice. Au fost expuse proiecte, bune practici și au fost trasate direcțiile de dezvoltare viitoare a Europeana.

AGM 2016 a reprezentat un spațiu de întâlnire și schimb de experiență, un forum de discuții util pentru înțelegerea provocărilor aduse de explozia informațională și de căutarea unor noi strategii pentru biblioteci în societatea cunoașterii.

Prin participarea lor, reprezentanții români au marcat deschiderea spre comunicare, interesul față de problemele mediului informațional și documentar, dorința și capacitatea de integrare și colaborare.

Preț: 12 lei

ISSN 1220-3386

9 77122 03386 8

